

Αποικιοκρατία και αποικιακοί ανταγωνισμοί

Ιμπεριαλισμός και αποικιοκρατία

Ιμπεριαλισμός: Η πολιτική επέκτασης των βιομηχανικά ανεπτυγμένων κρατών σε βάρος άλλων κρατών για την εκμετάλλευσή τους.

Αποικιοκρατία: η κατάκτηση περιοχών εκτός Ευρώπης από ανεπτυγμένα κράτη της Ευρώπης, για να τις εκμεταλλευτούν οικονομικά (κυρίως 1870-1914).

Τα κύρια αίτια

- Η ανάγκη των ανεπτυγμένων βιομηχανικά κρατών της Ευρώπης για νέες αγορές των προϊόντων τους.
- Η ανάγκη των ανεπτυγμένων βιομηχανικά κρατών της Ευρώπης για νέες πηγές πρώτων υλών και καυσίμων.
- Η ανάγκη των ανεπτυγμένων βιομηχανικά κρατών της Ευρώπης για νέες περιοχές επένδυσης των κεφαλαίων τους.
- Η προσπάθεια για έλεγχο των θαλασσών και τον εφοδιασμό των πολεμικών τους πλοίων.
- Η προσπάθεια για ανάπτυξη του εθνικού γοήτρου.

Η κοινωνική βάση των αποικιών

- Η αποικιοκρατία
 - Επιδιωκόταν κυρίως από την αστική τάξη η οποία ωφελούνταν περισσότερο.
 - Υποστηριζόταν και από άλλες κοινωνικές ομάδες, που ήθελαν να ενισχύσουν τη θέση τους.

Πρωτοπόροι της αποικιοκρατίας

- Οι **εξερευνητές** αναζητώντας νέες γνώσεις:
 - Ανακάλυπταν νέες περιοχές τις οποίες καταλάμβαναν στο όνομα της χώρας τους.
- Οι **ιεραπόστολοι**, διαδίδοντας τον χριστιανισμό:
 - Προετοίμαζαν το έδαφος για μόνιμη ευρωπαϊκή παρουσία.
- Οι **έμποροι**, αναζητώντας νέες αγορές:
 - Λειτουργούσαν ως εμπροσθοφυλακή των αποικιοκρατών.

Οι μέθοδοι αποικιοκρατικής πολιτικής

- Κατάκτηση εδαφών και καθυπόταξη των κατοίκων.
- Οικονομική διείσδυση και εκμετάλλευση ανεξάρτητων κρατών και η μετατροπή τους σε ημιαποικίες.

Η αποικιακή εξάπλωση

- Η **Μ. Βρετανία** κατείχε τις αποικίες: Καναδά, Αυστραλία, Νέα Ζηλανδία, Ινδία, Πακιστάν, Αφγανιστάν, Νότια Αφρική κ.ά.
- Η **Γαλλία** κατείχε τις αποικίες: Τυνησία, Αλγερία, Μαρόκο, Σενεγάλη, Μαυριτανία, Βιετνάμ, Λάος, Καμπότζη κ.ά.
- Το **Βέλγιο**, η **Πορτογαλία**, η **Ισπανία**, η **Ολλανδία** και η **Γερμανία** διέθεταν μικρό αριθμό αποικιών.
- Στα 1900 το 90% των εδαφών της Αφρικής και το μεγαλύτερο μέρος της Ασίας βρίσκονταν υπό αποικιακό έλεγχο.

Τα αποτελέσματα της αποικιοκρατίας

- Ο πλούτος των αποικιών λεηλατήθηκε από τους Ευρωπαίους.
- Οι λαοί των αποικιών αντιμετωπίστηκαν ως κατώτεροι και μετατράπηκαν σχεδόν σε δούλους.
- Οι πολιτισμοί τους υποτιμήθηκαν.
- Οι αποικιοκράτες μετέφεραν στις αποικίες όλα τα στοιχεία του πολιτισμού τους (γλώσσα, τεχνολογικά επιτεύγματα, θρησκείες, θεσμούς, ιδεολογίες, τρόπο ζωής).
- Οι λαοί των αποικιών αντέδρασαν ή με την πλήρη υποταγή τους ή ακόμα και με επανάσταση.

- Τα αποικιοκρατικά κράτη και οι λαοί τους ενισχύθηκαν με την κατάκτηση αποικιών
- Οι Ευρωπαίοι εκμεταλλεύθηκαν τις αποικίες και πολλοί απέκτησαν πλούτο από τις αποικίες.
- Η Ευρώπη έγινε το κέντρο του κόσμου.
- Οι κατακτήσεις αποικιών θεωρήθηκαν από τους Ευρωπαίους αποδείξεις πνευματικής, οικονομικής και τεχνολογικής ανωτερότητας.
- Ο ευρωπαϊκός πολιτισμός θεωρήθηκε ανώτερος.
- Οι Ευρωπαίοι έφτασαν σε πολιτισμική αλαζονεία.
- Εντάθηκαν οι ανταγωνισμοί ανάμεσα στα αποικιοκρατικά κράτη.

Ερωτήσεις

1. Τι είναι ο ιμπεριαλισμός και η αποικιοκρατία;
2. Ποια ήταν τα αίτια της αποικιοκρατίας;
3. Ποιες κοινωνικές τάξεις ή ομάδες ευνοούσαν την αποικιοκρατία;
4. Ποιοι ήταν οι πρωτοπόροι της αποικιοκρατίας;
5. Ποιες ήταν οι μέθοδοι της αποικιοκρατικής πολιτικής;
6. Ποια ήταν τα αποτελέσματα της αποικιοκρατίας;